

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na temelju odredbe članka 15. točke 2. i članka 8. stavka 1. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“ broj 140/05 i 12/12), članka 72. i članka 91. Zakona o faktoringu („Narodne novine“ broj 94/14 i 41/16) u postupku posrednog nadzora, pokrenutom po službenoj dužnosti, nad poslovanjem faktoring društva CENTAR FAKTOR d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 39, OIB: 69566160187 zastupanog od strane predsjednika uprave Valentina Vičića i člana uprave Gorana Kovačića, na sjednici Upravnog vijeća održanoj dana 15. svibnja 2023. donosi

RJEŠENJE

Društvu CENTAR FAKTOR d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 39, OIB: 69566160187, radi otklanjanja utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti nalaže se u svojim poslovnim knjigama ispraviti računovodstvene pogreške nastale prilikom evidentiranja poslovnih događaja vezanih uz ugovore o kratkoročnim pozajmicama sklopljene s davateljem pozajmica [REDAKTIRANO] na način određen *MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške* te na osnovu podataka iz tako ispravljenih poslovnih knjiga sastaviti financijske izvještaje sa stanjem na dan 31. ožujka 2023. godine.

Kao dokaz o izvršenju ovog naloga, društvo CENTAR FAKTOR d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 39, OIB: 69566160187 dužno je do 30. lipnja 2023. dostaviti Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga Izvješće u kojem su opisane mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti po nalogu iz ove točke ovog Rješenja zajedno s:

- izvještajem o financijskom položaju sa stanjem na dan 31. ožujka 2023.,
- izvještajem o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje od 1. siječnja 2023. do 31. ožujka 2023.,
- bruto bilancom sa stanjem na dan 31. ožujka 2023.,
- temeljnicama knjiženja ispravka računovodstvenih pogrešaka,
- analitičkim karticama iz poslovnih knjiga na kojima su evidentirane primljene pozajmice od [REDAKTIRANO] te obveze za kamate i naknade po tim pozajmicama,
- mišljenjem vanjskog revizora o provedbi naloga iz ovog Rješenja,
- drugim dokazima koji potvrđuju izvršenje naloga iz ovog Rješenja.

Obrazloženje

Na temelju članka 72. Zakona o faktoringu („Narodne novine“ broj 94/14 i 41/16; dalje u tekstu: Zakon), a uzimajući u obzir dokumentaciju zaprimljenu u sklopu predmeta KLASA: 993-05/22-02/01 ovlaštene osobe Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Hanfa) obavile su po službenoj dužnosti posredni nadzor nad poslovanjem društva CENTAR FAKTOR d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 39, OIB: 69566160187 (dalje u tekstu: Društvo) po predmetu nadzora evidentiranja ugovora o kratkoročnim pozajmicama primljenih od [REDAKTIRANO] u poslovne knjige Društva na dan 31. listopada 2022. godine.

O obavljenom posrednom nadzoru dana 31. ožujka 2023. sastavljen je Zapisnik o obavljenom nadzoru, KLASA: UP/I 993-07/23-01/01, URBROJ: 326-01-50-52-521-23-2 (dalje u tekstu: Zapisnik). Kako bi se Društvu omogućilo da se izjasni o svim činjenicama, okolnostima i pravnim pitanjima važnim za rješavanje ove upravne stvari, Hanfa je Društvu dostavila Zapisnik na koji je Društvo sukladno članku 88. stavku 2., a u vezi s člankom 86. stavkom 3. Zakona imalo pravo uložiti prigovor u roku od osam dana od dana primitka istog odnosno izjasniti se o činjenicama i okolnostima koje su od važnosti za donošenje rješenja te dostaviti eventualne primjedbe uz koje je dužno priložiti dokumentaciju kojom dokazuje osnovanost svojih navoda. Društvo u Zakonom određenom roku, kao ni do dana izdavanja ovog rješenja

nije dostavilo prigovor na Zapisnik što Hanfa smatra priznanjem nadzorom utvrđenih nepravilnosti.

Posredni nadzor nad Društvom Hanfa je pokrenula po službenoj dužnosti nakon zaprimljene predstavke od strane g. [REDAKTIRANO], [REDAKTIRANO], [REDAKTIRANO], OIB: [REDAKTIRANO] (dalje u tekstu: Podnositelj predstavke) od dana 3. studenog 2022. te dopune predstavke od 20. veljače 2023. godine (KLASA: 993-05/22-02/01).

U dostavljenoj Predstavci i njoj dopuni Podnositelj predstavke ističe da je osobno kao davatelj pozajmica sklopio više ugovora o kratkoročnim pozajmicama s Društvom kao primateljem pozajmica. Podnositelj predstavke izražava sumnju da navedeni ugovori nisu bili knjigovodstveno prikazani u poslovnim knjigama Društva što zaključuje temeljem dokumentacije koju je Društvo priložilo u postupku predstečajne nagodbe nad Društvom iz koje je nemoguće utvrditi koja potraživanja vjerovnika su priznata, a koja ne i zašto.

Za potrebe utvrđivanja činjeničnog stanja Hanfa je u postupku posrednog nadzora od Podnositelja predstavke zatražila više dopuna Predstavke kojima se tražila dodatna dokumentacija i očitovanja. Podnositelj predstavke je za ugovore sklopljene između njega kao davatelja pozajmice i Društva kao primatelja pozajmice na zahtjev Hanfe dostavio: preslike svih sklopljenih ugovora o kratkoročnim pozajmicama, bilješke Podnositelja predstavke o isplati i povratu pozajmica te obračunu kamata i naknada i njihovom plaćanju, interne evidencije Podnositelja predstavke u kojima su prikazane isplate pozajmica, povrat pozajmica te plaćanje kamata i naknada, elektroničke poruke kojima se Društvo obavještava o obračunu kamata i naknada te potvrde o nalogima za plaćanje izdane od strane poslovnih banaka iz kojih su vidljive isplate s računa i uplate na račun Podnositelja predstavke vezane uz odobrene pozajmice.

Također, za potrebe utvrđivanja činjeničnog stanja Hanfa je od Društva zatražila očitovanje po navedenoj predavci te više dopuna očitovanja. Društvo je za ugovore sklopljene između Podnositelja predstavke kao davatelja pozajmice i Društva kao primatelja pozajmice na zahtjev Hanfe dostavilo: preslike sklopljenih ugovora, izvatke o stanju i prometu po računima Društva u poslovnim bankama iz kojih su vidljive uplate i isplate vezane uz dane pozajmice te analitičke kartice iz poslovnih knjiga Društva na kojima je evidentiran primitak i povrat pozajmica te zaduženje obračunatih kamata i naknada i njihovo plaćanje.

Uvidom u zaprimljenu dokumentaciju od strane Podnositelja predstavke i Društva Hanfa je utvrdila činjenično stanje vezano uz pozajmice odobrene Društvu od strane Podnositelja predstavke kao fizičke osobe.

Temeljem dokumentacije zaprimljene od strane Podnositelja predstavke utvrđeno je da je u razdoblju od 16. lipnja 2020. do 26. listopada 2021. između Podnositelja predstavke kao davatelja pozajmice i Društva kao primatelja pozajmice sklopljeno ukupno 26 ugovora o kratkoročnim pozajmicama.

Tablica 1. Popis sklopljenih ugovora o kratkoročnim pozajmicama – u kunama

Datum ugovora	Rok povrata	Iznos ugovora	Godišnja kamatna stopa	Naknada
16.6.2020	1.7.2020	6.000.000,00	6,00%	2,00%
16.7.2020	3.8.2020	6.000.000,00	6,00%	2,00%
6.8.2020	12.8.2020	7.000.000,00	6,00%	1,50%
12.8.2020	1.9.2020	5.500.000,00	6,00%	3,00%
14.8.2020	24.8.2020	1.500.000,00	6,00%	2,00%
31.8.2020	7.9.2020	1.500.000,00	6,00%	1,00%
1.9.2020	15.9.2020	5.500.000,00	6,00%	2,00%
15.9.2020	29.9.2020	5.500.000,00	6,00%	2,00%
16.9.2020	21.9.2020	2.000.000,00	6,00%	1,00%
21.9.2020	29.9.2020	2.000.000,00	6,00%	1,00%
29.9.2020	13.10.2020	7.500.000,00	6,00%	2,00%
27.10.2020	10.11.2020	6.000.000,00	6,00%	2,00%
10.11.2020	24.11.2020	6.000.000,00	6,00%	2,00%
19.11.2020	24.11.2020	2.500.000,00	6,00%	0,50%

Datum ugovora	Rok povrata	Iznos ugovora	Godišnja kamatna stopa	Naknada
24.11.2020	31.12.2020	8.500.000,00	6,00%	1,00%
21.12.2020	28.12.2020	600.000,00	6,00%	3,50%
8.1.2021	11.1.2021	200.000,00	6,00%	1,50%
29.1.2021	3.2.2021	1.700.000,00	6,00%	2,50%
9.2.2021	31.3.2021	10.000.000,00	6,00%	1,00%
9.2.2021	16.2.2021	2.000.000,00	6,00%	3,50%
10.3.2021	15.3.2021	1.000.000,00	6,00%	2,50%
15.4.2021	16.4.2021	1.500.000,00	6,00%	1,00%
4.5.2021	11.5.2021	4.000.000,00	6,00%	3,50%
18.5.2021	25.5.2021	4.000.000,00	6,00%	5,00%
25.5.2021	1.6.2021	4.000.000,00	6,00%	5,00%
26.10.2021	2.11.2021	18.272.023,64	6,00%	5,00%
Ukupno		120.272.023,64		

Uvidom u dostavljene ugovore utvrđeno je da su isti uglavnom sadržajno identični te se sastoje od šest članaka kojima se propisuju prava i obveze ugovornih strana. Tako se člankom 1. kod svih ugovora navodi iznos pozajmice te mogućnost višekratnog i sukcesivnog korištenja sredstava. Kod ugovora sklopljenog 26. listopada 2021. dodatno se navodi da isti zamjenjuje sve prethodno sklopljene ugovore o kratkoročnim pozajmicama. Člankom 2. svih ugovora propisan je rok do kojeg je primatelj pozajmice dužan vratiti pozajmicu te mogućnost prijevremenog povrata. Kod ugovora sklopljenog 26. listopada 2021. dodatno se navodi automatska prolongacija roka dospijeća za daljnjih sedam dana, do opoziva automatskog prolongiranja. Člankom 3. propisan je obračun kamate i naknade koje je primatelj pozajmice dužan vratiti davatelju pozajmice na njegov račun. Kod svih ugovora se navodi da je kamata fiksna i da će se obračunavati u visini od 6% godišnje po povratu pozajmice. Kod svih ugovora je propisan obračun naknade koja se kreće u rasponu od 0,5% do 5% pri čemu je kod 23 ugovora navedeno da se naknada obračunava jednokratno dok je kod tri ugovora propisan drugačiji obračun naknade. Tako se u ugovoru sklopljenom 9. veljače 2021. navodi da se naknada obračunava tjedno. U ugovoru sklopljenom 24. studenog 2020. je navedeno da se naknada obračunava jednokratno za svaki obračunski period od sedam dana. U ugovoru sklopljenom 26. listopada 2021. navedeno je da se naknada obračunava jednokratno za sklapanje i svako prolongiranje (ugovorom je propisana automatska prolongacija roka dospijeća za sedam dana). Nadalje, člankom 4. kod svih ugovora propisano je davanje bankovnog jamstva od strane primatelja pozajmice kao sredstva osiguranja povrata pozajmice.

S druge strane Društvo je Hanfi dostavilo samo četiri ugovora i to ugovor o kratkoročnoj pozajmici od 31. kolovoza 2020. na iznos od 1.500.000,00 kuna / 199.084,21 eura, ugovor o kratkoročnoj pozajmici od 1. rujna 2020. na iznos od 5.500.000,00 kuna / 729.975,45 eura, ugovor o kratkoročnoj pozajmici od 10. ožujka 2021. na iznos od 1.000.000,00 kuna / 132.722,81 eura i ugovor o kratkoročnoj pozajmici od 26. listopada 2021. na iznos od 18.272.023,64 kuna / 2.425.114,29 eura pri čemu se u tijeku nadzora očitivalo da je dostavilo preslike potpisanih ugovora s kojima raspolaže.

Isplata i povrat pozajmica

Uvidom u same ugovore o kratkoročnim pozajmicama, interne evidencije i bilješke Podnositelja predstavke o isplati i povratu pozajmica te bankovne potvrde o isplatama s računa i uplatama na račun Podnositelja predstavke, Hanfa je utvrdila da je u razdoblju od 16. lipnja 2020. do 26. listopada 2021. Podnositelj predstavke odobrio društvu 26 pozajmica u ukupnom iznosu od 120.272.023,64 kuna / 15.962.840,75 eura.

Sredstva iz navedenih pozajmica su korištena na sljedeći način:

- 38.658.158,47 kuna / 5.130.819,36 eura - isplaćeno je na račun Društva,
- 80.000.000,00 kuna / 10.617.824,67 eura - zatvorena je dospjela glavnica po prethodno sklopljenim ugovorima,
- 1.613.865,17 kuna / 214.196,72 eura - zatvorene su dospjele kamate i naknade.

Od ukupno 120.272.023,64 kuna / 15.962.840,75 eura iskorištenih pozajmica Društvo je izvršilo povrat 102.000.000,00 kuna / 13.537.726,46 eura (22.000.000,00 kuna / 2.919.901,79 eura uplaćeno je na račun Podnositelja predstavke + 80.000.000,00 kuna / 10.617.824,67 eura zatvoreno je novim pozajmicama) tako da je stanje potraživanja za glavnice na dan 31. listopada 2022. iznosilo 18.272.023,64 kuna / 2.425.114,29 eura.

S druge strane uvidom u analitičke kartice iz poslovnih knjiga Društva na kojima su evidentirani primici i povrat pozajmica (glavnice) u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. listopada 2022. (konta 21221 – *Kratkoročni zajmovi od građana*, 2122 – *Kratkoročni zajmovi* i 14120 – *Ostala potraživanja*) utvrđeno je da je Društvo u svoje poslovne knjige evidentiralo primljene pozajmice u iznosu od 35.658.158,47 kuna / 4.732.650,94 eura od čega je vraćeno 45.011.787,45 kuna / 5.974.090,84 eura tako da Društvo na dan 31. listopada 2022. nije iskazalo obvezu s osnove primljene pozajmice već potraživanja s osnove preplaćenog iznosa od 9.353.628,98 kuna / 1.241.439,91 eura.

Dakle, nadzorom je utvrđeno da je Podnositelj predstavke odobrio Društvu pozajmice u ukupnom iznosu od 120.272.023,64 kuna / 15.962.840,75 eura dok je Društvo u svoje poslovne knjige evidentiralo iznos primljenih pozajmica od 35.658.158,47 kuna / 4.732.650,94 eura.

Razlika od 84.613.865,17 kuna / 11.230.189,81 eura u poslovnim knjigama Društva manje evidentiranih primljenih pozajmica odnosi se na:

- neevidentiranje primljenih pozajmica u iznosu 80.000.000,00 kuna / 10.617.824,67 eura kojima je zatvorena dospjela glavnica po prethodno sklopljenim ugovorima,
- neevidentiranje primljenih pozajmica u iznosu od 1.613.865,17 kuna / 214.196,72 eura kojima su zatvorene dospjele kamate i naknade,
- neevidentiranje primljene pozajmice od 16. srpnja 2020. u iznosu od 6.000.000,00 kuna / 796.336,85 eura,
- pogrešno evidentiranje primljene pozajmice od društva [REDACTED] d.o.o. u iznosu od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura.

U nastavku je opisana svaka od gore navedenih nepravilnosti.

Nadzorom je utvrđeno da Društvo u svoje poslovne knjige nije evidentiralo primljene pozajmice po 12 ugovora o kratkoročnim pozajmicama u ukupnom iznosu od 80.000.000,00 kuna / 10.617.824,67 eura. Sredstva iz navedenih ugovora nisu isplaćena na račun Društva, već su istima zatvorene dospjele glavnice po prethodno sklopljenim ugovorima. Navedeno se odnosi na ugovore o kratkoročnim pozajmicama od 12. kolovoza 2020. u iznosu od 5.500.000,00 kuna / 729.975,45 eura, od 1. rujna 2020. u iznosu od 5.500.000,00 kuna / 729.975,45 eura, od 15. rujna 2020. u iznosu od 5.500.000,00 kuna / 729.975,45 eura, od 21. rujna 2020. u iznosu od 2.000.000,00 kuna / 265.445,62 eura, od 29. rujna 2020. u iznosu od 7.500.000,00 kuna / 995.421,06 eura, od 27. listopada 2020. u iznosu od 6.000.000,00 kuna / 796.336,85 eura, od 10. studenog 2020. u iznosu od 6.000.000,00 kuna / 796.336,85 eura, od 24. studenog 2020. u iznosu od 8.500.000,00 kuna / 1.128.143,87 eura, od 9. veljače 2021. u iznosu od 8.500.000,00 kuna / 1.128.143,87 eura, od 18. svibnja 2021. u iznosu od 4.000.000,00 kuna / 530.891,23 eura, od 25. svibnja 2021. u iznosu od 4.000.000,00 kuna / 530.891,23 eura te od 26. listopada 2021. u iznosu od 17.000.000,00 kuna / 2.256.287,74 eura.

S obzirom da navedene pozajmice imaju osnovu u sklopljenim ugovorima jasno je da je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati primljene pozajmice u iznosu od 80.000.000,00 kuna / 10.617.824,67 eura. Međutim, s obzirom da se navedenim pozajmicama podmirivao dospjeli dug (glavnica) po prethodno sklopljenim pozajmicama (odnosno iznos pozajmice identičan je iznosu povrata pozajmice), neevidentiranje istih nije utjecalo na iskazivanje stanja obveze Društva prema Podnositelju predstavke s osnove primljenih pozajmica.

Nadalje, nadzorom je utvrđeno da Društvo u svoje poslovne knjige nije evidentiralo dio primljenih pozajmica po 3 ugovora o kratkoročnim pozajmicama u ukupnom iznosu od 1.613.865,17 kuna / 214.196,72 eura. Navedena sredstva nisu isplaćena na račun Društva već su istima zatvorene dospjele obveze Društva za kamate i naknade. Navedeno se odnosi na ugovore o kratkoročnim pozajmicama od 16. rujna 2020. u iznosu od 122.306,09 kuna / 16.232,81 eura, od 4. svibnja 2021. u iznosu od 219.535,44 kuna / 29.137,36 eura te od 26. listopada 2021. u iznosu od 1.272.023,64 kuna / 168.826,55 eura.

S obzirom da neiskorišteni dijelovi pozajmice (dio koji nije isplaćen na račun Društva i nije iskorišten za zatvaranje dospjele glavnice) odgovaraju iznosima obračuna dospelih kamata i naknada jasno je da su ti dijelovi pozajmice iskorišteni za zatvaranje tih kamata i naknada.

S obzirom da navedene pozajmice imaju osnovu u sklopljenim ugovorima jasno je da je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati primljene pozajmice u iznosu od 1.613.865,17 kuna / 214.196,72 eura.

Pored navedenog, nadzorom je utvrđeno da Društvo u svoje poslovne knjige nije evidentiralo primljenu pozajmicu u iznosu od 6.000.000,00 kuna / 796.336,85 eura odobrenu temeljem Ugovora o kratkoročnoj pozajmici od 16. srpnja 2020. godine. Navedenu pozajmicu Podnositelj predstavke je isplatio na račun Društva dana 16. srpnja 2020. što je vidljivo iz potvrde o nalogu za plaćanje s računa Podnositelja predstavke iz BKS Bank AG od 16. srpnja 2020. godine.

Vezano uz navedeno Društvo se u tijeku nadzora očitovalo da je ustanovljeno da je transakcija primitka pozajmice od 16. srpnja 2020. od 6.000.000,00 kuna / 796.336,85 eura evidentirana u poslovnim knjigama Društva na kartici 21221 na pogrešnog partnera te da će Društvo odmah izvršiti ispravak krivog knjiženja. Međutim, Društvo nije dostavilo nikakve dokaze da je navedena pozajmica evidentirana na pogrešnog partnera niti je dostavilo dokaze da je provelo ispravak navedene pogreške.

S obzirom da navedena pozajmica ima osnovu u sklopljenom ugovoru te da je ista isplaćena na račun Društva jasno je da je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati primljenu pozajmicu u iznosu od 6.000.000,00 kuna / 796.336,85 eura.

Nadalje, uvidom u analitičku karticu konta 2122 – *Kratkoročni zajmovi* utvrđeno je da je dana 26. studenog 2021. na potražnoj strani iste evidentirana uplata od strane Podnositelja predstavke u iznosu od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura.

Međutim, kako je Hanfa prethodno utvrdila u zapisniku o obavljenom nadzoru nad Društvom (KLASA: UP/I 993-07/22-01/01; URBROJ: 326-01-50-52-521-23-6) navedena uplata se ne odnosi na ugovor o kratkoročnoj pozajmici sklopljen između Podnositelja predstavke i Društva, već se odnosi na Ugovor o kratkoročnoj pozajmici sklopljen dana 26. listopada 2021. između društva [REDAKCIJA] d.o.o. kao davatelja pozajmice i Društva kao primatelja pozajmice. Činjenica je da je navedeni iznos na račun Društva uplatio Podnositelj predstavke, ali je navedeni iznos uplaćen temeljem *Ugovora o pozajmici* sklopljenog između Podnositelja predstavke kao davatelja pozajmice i društva [REDAKCIJA] d.o.o. kao korisnika pozajmice. Navedenim ugovorom Podnositelj predstavke se obvezao pozajmiti društvu [REDAKCIJA] d.o.o iznos od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura na način da sredstva uplati direktno na račun Društva.

Iz navedenog je razvidno da Društvo nije imalo ugovornu osnovu za evidentiranje navedene pozajmice na poziciju Podnositelja predstavke jer ugovor o kratkoročnoj pozajmici nije sklopljen s Podnositeljem predstavke već s društvom [REDAKCIJA] d.o.o.

S obzirom da isplaćena pozajmica nema osnovu u sklopljenom ugovoru o kratkoročnoj pozajmici s Podnositeljem predstavke jasno je da je Društvo u svoje poslovne knjige pogrešno evidentiralo primljenu pozajmicu u iznosu od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura na poziciju primljenih zajmova od strane Podnositelja predstavke.

Temeljem dokumentacije zaprimljene od Podnositelja predstavke Hanfa je utvrdila da je od ukupno 120.272.023,64 kuna / 15.962.840,75 eura iskorištenih pozajmica Društvo izvršilo

povrat 102.000.000,00 kuna / 13.537.726,46 eura (22.000.000,00 kuna / 2.919.901,79 eura uplaćeno je na račun Podnositelja predstavke, a 80.000.000,00 kuna / 10.617.824,67 eura je zatvoreno novim pozajmicama) dok je Društvo u svoje poslovne knjige evidentiralo povrat pozajmica u iznosu od 45.011.787,45 kuna / 5.974.090,84 eura.

Razlika od 56.988.212,55 kuna / 7.563.635,62 eura u poslovnim knjigama Društva manje evidentiranih vraćenih pozajmica odnosi se na:

- neevidentiranje zatvaranja dospjelih pozajmica odobravanjem novih pozajmica u iznosu 80.000.000,00 kuna / 10.617.824,67 eura,
- pogrešno evidentiranje 92 uplate izvršene u ukupnom iznosu od 23.011.787,45 kuna / 3.054.189,06 eura (umjesto za zatvaranje kamata i naknada Društvo je navedenim uplatama zatvorilo glavnice).

U nastavku je opisana svaka od gore navedenih nepravilnosti.

Kao što je prethodno opisano Društvo u svoje poslovne knjige nije evidentiralo primljene pozajmice po 12 ugovora o kratkoročnim pozajmicama u iznosu od 80.000.000,00 kuna / 10.617.824,67 eura. Sredstva iz navedenih ugovora nisu isplaćena na račun Društva, već su istima zatvorene glavnice po prethodno sklopljenim ugovorima u istom iznosu.

S obzirom da zatvaranje pozajmica ima osnovu u sklopljenim ugovorima jasno je da je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati povrat pozajmica u iznosu od 80.000.000,00 kuna / 10.617.824,67 eura. Međutim, s obzirom da se dospjeli dug po pozajmicama podmirivao novim pozajmicama (odnosno iznos povrata pozajmice identičan je iznosu nove pozajmice), neevidentiranje istih nije utjecalo na iskazivanje stanja obveze prema Podnositelju predstavke s osnove primljenih pozajmica.

Nadalje, nadzorom je utvrđeno da je Društvo u razdoblju od 1. srpnja 2020. do 20. siječnja 2022. na račun Primatelja predstavke izvršilo 92 uplate u ukupnom iznosu od 23.011.787,45 kuna / 3.054.189,06 eura koje je u svojim poslovnim knjigama evidentiralo kao uplate za podmirenje glavnice.

Tablica 2. Uplate koje je Društvo evidentiralo kao uplate za podmirenje glavnice – u kunama

Datum uplate	Iznos uplate	Datum uplate	Iznos uplate	Datum uplate	Iznos uplate	Datum uplate	Iznos uplate
1.7.2020	244.612,18	15.1.2021	3.095,81	25.3.2021	72.236,22	8.7.2021	424.007,88
6.8.2020	140.148,50	20.1.2021	94.503,94	25.3.2021	36.118,11	8.7.2021	424.007,88
13.8.2020	111.708,13	20.1.2021	21.670,87	31.3.2021	111.181,11	22.7.2021	424.007,88
25.8.2020	32.636,39	27.1.2021	94.503,94	31.3.2021	72.236,22	27.7.2021	424.007,88
1.9.2020	182.588,56	27.1.2021	21.670,87	31.3.2021	36.118,11	6.8.2021	424.007,88
8.9.2020	16.916,91	3.2.2021	94.503,94	7.4.2021	111.181,11	6.8.2021	424.007,88
21.9.2020	21.597,05	3.2.2021	21.670,87	7.4.2021	72.236,22	24.8.2021	424.007,88
29.9.2020	122.306,09	9.2.2021	94.503,94	7.4.2021	36.118,11	30.8.2021	424.007,88
29.9.2020	22.555,89	9.2.2021	51.597,68	14.4.2021	111.181,11	31.8.2021	424.007,88
16.10.2020	166.781,03	9.2.2021	39.730,31	14.4.2021	72.236,22	9.9.2021	424.007,88
27.10.2020	166.781,03	9.2.2021	21.670,87	14.4.2021	36.118,11	16.9.2021	424.007,88
10.11.2020	133.424,83	17.2.2021	111.181,11	23.4.2021	111.181,11	22.9.2021	424.007,88
24.11.2020	133.424,83	17.2.2021	72.236,22	23.4.2021	72.236,22	28.9.2021	424.007,88
24.11.2020	14.496,31	24.2.2021	111.181,11	23.4.2021	36.118,11	15.10.2021	424.007,80
1.12.2020	94.503,94	24.2.2021	72.236,22	23.4.2021	15.239,48	9.11.2021	934.031,32
9.12.2020	94.503,94	8.3.2021	111.181,11	29.4.2021	219.535,44	17.11.2021	934.031,32
15.12.2020	94.503,94	8.3.2021	72.236,22	14.5.2021	364.007,88	23.11.2021	943.031,32
22.12.2020	94.503,94	11.3.2021	111.181,11	21.5.2021	364.007,88	2.12.2021	900.000,00
30.12.2020	94.503,94	11.3.2021	72.236,22	28.5.2021	424.007,88	3.12.2021	34.031,32
30.12.2020	21.670,87	17.3.2021	111.181,11	8.6.2021	424.007,88	9.12.2021	934.031,32
7.1.2021	119.270,71	17.3.2021	72.236,22	8.6.2021	424.007,88	16.12.2021	934.031,32
15.1.2021	94.503,94	17.3.2021	30.958,30	21.6.2021	424.007,88	28.12.2021	934.031,32
15.1.2021	21.670,87	25.3.2021	111.181,11	2.7.2021	424.007,88	20.1.2022	2.601.168,88
Ukupno							23.011.787,45

Nadzorom je utvrđeno da navedene uplate Društva svojim iznosima odgovaraju iznosima kamata i naknada koje je Podnositelj predstavke obračunao Društvu temeljem sklopljenih

ugovora o kratkoročnim pozajmicama, a vrijeme izvršenja tih uplata odgovora vremenu izdanih obračuna za kamate i naknade.

Pored navedenog, Podnositelj predstavke navedene uplate u svojim evidencijama vodi kao uplate za plaćanje obračunatih kamata i naknada.

Slijedom navedenog, Hanfa je zaključila da se navedene uplate Društva ne odnose na uplate za podmirenje glavnice, već na uplate za podmirenje obračunatih kamata i naknada čime je razvidno da je Društvo uplate u iznosu od 23.011.787,45 kuna / 3.054.189,06 eura u svojim poslovnim knjigama evidentiralo na pogrešnu poziciju.

Obračun i plaćanje kamata i naknada

S obzirom da je Podnositelj predstavke fizička osoba koja za obavljanje usluga odobravanja pozajmica nije bila dužna izdavati račune za kamate i naknade, Hanfa je od Podnositelja predstavke zatražila dokumentaciju iz koje je razvidan obračun kamata i naknada po danim pozajmicama.

Kao dokaze o obračunu kamata i naknada Podnositelj predstavke je dostavio 70 elektroničkih poruka slanih u razdoblju od 1. srpnja 2020. do 11. siječnja 2022. koje su sadržavale obračun kamata i naknada po ugovorima o kratkoročnim pozajmicama sklopljenim između Podnositelja predstavke kao davatelja pozajmice i Društva kao primatelja pozajmice.

Uvidom u dostavljene elektroničke poruke i bilješke Podnositelja predstavke Hanfa je utvrdila da je Društvo vršilo obračune kamata i naknada za 26 sklopljenih ugovora na 75 različita datuma. Prvi obračun je izvršen na dan 1. srpnja 2020., a zadnji na dan 11. siječnja 2022. godine.

U svim obračunima naveden je iznos ugovora za koji se vrši obračun, datum ulaganja (datum isplate pozajmice ili početni dan obračuna kamate), datum isplate (datum povrata ili završni dan obračuna kamate), broj dana za koje se obračunava kamata, postotni iznos kamate, iznos kamate u kunama, postotni iznos naknade, iznos naknade u kunama, ukupan iznos za isplatu (kamate + naknade) u kunama te iznos poreza i prireza u kunama. Nadzorom je utvrđeno da su se kamate i naknade uglavnom obračunavale svakih 7 dana dok su se manjim dijelom obračuni vršili svakih 14 dana. Na pojedine datume vršen je obračun kamata i naknada za više tada aktivnih ugovora tako da je izvršeno ukupno 176 pojedinačnih obračuna.

Iz navedenog je razvidno da je Podnositelj predstavke za korištenje pozajmica obračunao Društvu iznos od 24.817.577,79 kuna / 3.293.858,62 eura od čega se 1.107.565,99 kuna / 146.999,27 eura odnosi na obračun kamata, a 23.710.011,80 kuna / 3.146.859,35 eura na obračun naknada.

U sklopu nadzora Hanfa je provjerila ugovornu osnovu za obračun kamata i naknada kao i samu točnost izračuna kamata i naknada.

Vezano uz obračun kamate utvrđeno je da su svi ugovori o kratkoročnim pozajmicama člankom 3. propisivali obračun kamate u fiksnom iznosu od 6% godišnje po povratu pozajmice. Uvidom u dostavljene obračune utvrđeno je da je Podnositelj predstavke obračunavao kamatu na iznos otvorene glavnice po svakom ugovoru o kratkoročnoj pozajmici sve do podmirenja glavnice (odnosno do 11. siječnja 2022. kada je napravljen zadnji obračun) pri čemu su kamate izračunate primjenom, od Podnositelja predstavke, dostavljene formule za izračun.

Vezano uz obračun naknade utvrđeno je da su svi ugovori o kratkoročnim pozajmicama člankom 3. propisivali obračun naknade koja se u pojedinim ugovorima kretala u rasponu od 0,5% do 5%. Kod većine ugovora je navedeno da se naknada obračunava jednokratno dok je kod ugovora sklopljenih 24. studenog 2020., 9. veljače 2021. i 26. listopada 2021. navedeno da se naknada obračunava svakih sedam dana. Uvidom u dostavljene obračune utvrđeno je da je Podnositelj predstavke obračunavao naknadu kao postotak (0,5% do 5%) na iznos otvorene glavnice po svakom ugovoru o kratkoročnoj pozajmici. Po pojedinim ugovorima naknade su obračunate više puta.

Vezano uz navedeno Hanfa je od Podnositelja predstavke zatražila pojašnjenje ugovorne osnove za obračun naknada. Podnositelj predstavke se očitovao da se na početku aranžmana s Društvom, nakon završetka svakog ugovora, ako sredstva nisu bila vraćena, potpisivao novi ugovor. Podnositelj predstavke ističe da su mu nakon nekog vremena g. [REDAKTIRANO] iz Društva i g. [REDAKTIRANO] iz [REDAKTIRANO] rekli da nema potrebe za potpisivanjem novih ugovora jer članak 1. ugovora sadrži rečenicu: "Moguće je višekratno i sukcesivno korištenje sredstava." što su oni tumačili na način da se nakon isteka perioda pozajmice ona automatski produžuje za sljedeće jednako dugo razdoblje pod istim uvjetima. Podnositelj predstavke zaključuje da bi u slučaju da oni to nisu predložili i da nisu postupali po tom tumačenju (višekratno plaćanje naknada i kamata) inzistirao da se svaki put potpisuje novi ugovor.

Uvidom u elektroničke poruke kojima se Društvo obavještava o obračunu kamata i naknada, bilješke Podnositelja predstavke o obračunu kamata i naknada i njihovom plaćanju te interne evidencije Podnositelja predstavke u kojima je prikazano plaćanje kamata i naknada te bankovne potvrde o uplatama na račun Podnositelja predstavke, Hanfa je utvrdila da je od 24.817.577,79 kuna / 3.293.858,62 eura obračunatih kamata i naknada Društvo podmirilo iznos od 24.826.577,71 kuna / 3.295.053,12 eura (23.212.712,54 kuna / 3.080.856,40 eura je uplaćeno na račun Podnositelja predstavke + 1.613.865,17 kuna / 214.196,72 eura je zatvoreno novim pozajmicama) čime Podnositelj predstavke na dan 31. listopada 2022. nije imao potraživanja prema Društvu s osnove obračunatih kamata i naknada, već je Društvo preplatilo kamate i naknade u iznosu od 8.999,92 kuna / 1.194,49 eura.

Pri tome je utvrđeno da su iznosi uplata od strane Društva gotovo u potpunosti odgovarali obračunatim iznosima kamata i naknada te je vrijeme njihova izvršenja odgovaralo vremenu obračuna iz čega je Hanfa zaključila da su se navedene uplate Društva odnosile na podmirenje obračunatih kamata i naknada.

S druge strane uvidom u dostavljene analitičke kartice iz poslovnih knjiga Društva na kojima su evidentirane obveze za kamate i naknade te plaćanje Društva po istima u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. listopada 2022. (konto 2123 *Obveze za kamate*) utvrđeno je da je Društvo u svoje poslovne knjige dana 25. kolovoza 2020. evidentiralo samo jedno zaduženje kamata i naknada u iznosu od 284.493,01 kuna / 37.758,71 eura (koje se odnosi na obračune od dana 6. kolovoza 2020. u iznosu od 140.148,50 kuna / 18.600,90 eura, 12. kolovoza 2020. u iznosu 111.708,13 kuna / 14.826,22 eura i 25. kolovoza 2020. u iznosu od 32.636,39 kuna / 4.331,59 eura) od čega je dana 20. siječnja 2022. izvršen povrat u iznosu od 200.925,09 kuna / 26.667,34 eura. Preostala obveza u iznosu od 83.567,93 kuna / 11.091,37 eura (dio obračuna od 12. kolovoza 2020. u iznosu od 50.931,54 kuna / 6.759,78 eura i obračuna od 25. kolovoza 2020. u iznosu od 32.636,39 kuna / 4.331,59 eura) je isknjižena dana 20. ožujka 2022. tako da Društvo u svojim poslovnim knjigama sa stanjem na dan 31. listopada 2022. nije iskazalo obveze prema Podnositelju predstavke s osnove kamata i naknada.

Dakle, nadzorom je utvrđeno da je Podnositelj predstavke temeljem 26 sklopljenih ugovora o kratkoročnim pozajmicama obračunao Društvu kamate i naknade u ukupnom iznosu od 24.817.577,79 kuna / 3.293.858,62 eura dok je Društvo u svoje poslovne knjige na potražnoj strani konta 20123 – *Obveze za kamate* evidentiralo iznos od 200.925,09 kuna / 26.667,34 eura.

Razlika od 24.616.652,70 kuna / 3.267.191,28 eura manje priznatih obveza za kamate i naknade odnosi se na:

- neevidentiranje obračunatih kamata i naknada u iznosu od 24.533.084,77 kuna / 3.256.099,91 eura,
- storniranje obveze za kamate i naknade u iznosu od 83.567,93 kuna / 11.091,37 eura.

Slijedom navedenog, Društvo u svoje poslovne knjige nije evidentiralo ili je isknjižilo, od strane Podnositelja predstavke, obračunate kamate i naknade u iznosu od 24.616.652,70 kuna / 3.267.191,28 eura.

Tablica 3. Obračunate kamate i naknade koji nisu evidentirane ili su isknjižene u poslovnim knjigama Društva – u kunama

Datum obračuna	Iznos obračuna	Datum obračuna	Iznos obračuna	Datum obračuna	Iznos obračuna
1.7.2020	133.424,83	8.2.2021	51.597,68	20.7.2021	424.007,88
15.7.2020	111.187,36	9.2.2021	155.905,12	27.7.2021	424.007,88
dio 12.8.2020	50.931,54	16.2.2021	183.417,33	3.8.2021	424.007,88
25.8.2020	32.636,39	23.2.2021	183.417,33	10.8.2021	424.007,88
1.9.2020	182.588,56	2.3.2021	183.417,33	17.8.2021	424.007,88
8.9.2020	16.916,91	9.3.2021	183.417,33	24.8.2021	424.007,88
15.9.2020	122.306,09	16.3.2021	214.375,63	31.8.2021	424.007,88
21.9.2020	21.597,05	23.3.2021	219.535,44	7.9.2021	424.007,88
29.9.2020	144.861,98	30.3.2021	219.535,44	14.9.2021	424.007,88
13.10.2020	166.781,03	6.4.2021	219.535,44	21.9.2021	424.007,88
27.10.2020	166.781,03	13.4.2021	219.535,44	28.9.2021	424.007,88
10.11.2020	133.424,83	16.4.2021	15.239,48	5.10.2021	424.007,88
24.11.2020	147.921,14	20.4.2021	219.535,44	12.10.2021	424.007,88
1.12.2020	94.503,94	27.4.2021	219.535,44	19.10.2021	424.007,88
8.12.2020	94.503,94	4.5.2021	219.535,44	2.11.2021	934.031,32
15.12.2020	94.503,94	11.5.2021	364.007,88	9.11.2021	934.031,32
22.12.2020	94.503,94	18.5.2021	364.007,88	16.11.2021	934.031,32
28.12.2020	21.670,87	25.5.2021	424.007,88	23.11.2021	934.031,32
29.12.2020	94.503,94	1.6.2021	424.007,88	30.11.2021	934.031,32
5.1.2021	119.270,71	8.6.2021	424.007,88	7.12.2021	934.031,32
11.1.2021	3.095,81	15.6.2021	424.007,88	14.12.2021	934.031,32
12.1.2021	116.174,81	22.6.2021	424.007,88	21.12.2021	934.031,32
19.1.2021	116.174,81	29.6.2021	424.007,88	28.12.2021	934.031,32
26.1.2021	116.174,81	6.7.2021	424.007,88	11.1.2022	934.031,32
2.2.2021	116.174,81	13.7.2021	424.007,88		
Ukupno					24.616.652,70

Vezano uz neevidentiranje obračunatih kamata i naknada Društvo se u tijeku nadzora očitovalo da je u prilogu očitovanja dostavilo analizu primljenih pozajmica napravljenu (po navodima Društva) od strane sudskog vještaka sukladno kojoj su napravljeni ispravci knjiženja.

Društvo se očitovalo da posljedično analizi uvjeta primljenih pozajmica i ukupnih plaćanja između Društva i Podnositelja predstavke proizlazi da bi ukupna cijena za korištenje pozajmica koja se navodi u ugovorima s Podnositeljem predstavke kao davateljem pozajmice nadilazila najveću zakonom dopuštenu kamatnu stopu.

Društvo navodi da su najviše dopuštene kamatne stope u razdoblju do 30. lipnja 2020. iznosile 9,17% godišnje, da bi se smanjivale do 8,24% godišnje koliko odredbama Zakona o obveznim odnosima („Narodne Novine“ br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22; dalje u tekstu: ZOO) iznosi najviša kamatna stopa na godišnjoj razini u razdoblju od 1. siječnja 2022., dok proizlazi da bi ukupna cijena za korištenje sredstava pozajmica temeljem ugovora iznosila 302,4% godišnje. Društvo navodi da navedeno podrazumijeva da je kamata naknada u novcu za posuđena sredstva koju zajmoprimac plaća zajmodavcu te da se kamatna stopa smatra cijenom novca ili kapitala koju zajmoprimac ili dužnik plaća zajmodavcu za privremeno korištenje ustupljenog novca ili kapitala. Društvo naglašava da bi se ta naknada iskazivala kroz kamatu, ali i naknadu od 5% tjedno za svaki naknadni tjedni prolongat koji je automatski i ne zahtjeva nikakvu dodatnu radnju pa tako i obradu zahtjeva i sl. Društvo zaključno navodi da je ugovaranje ukupne protuvrijednosti u novcu za posuđena sredstva koju zajmoprimac plaća zajmodavcu koja nadilazi najviše zakonom dopuštenu ništetno (pri čemu se poziva na članak 26. ZOO-a). Društvo navodi da je zbog toga podnijelo prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave kojim potražuje svaki onaj iznos koji je Podnositelj predstavke stekao po ništetnoj osnovi, a sve u iznosu od 9.353.628,98 kuna / 1.241.439,91 eura uvećano za odgovarajuću kamatu i troškove.

Uvidom u dostavljenu analizu primljenih pozajmica (koja je po navodima Društva izrađena od strane sudskog vještaka) Hanfa je utvrdila da ista predstavlja poglavlje naziva „2.1. Analiza primljenih uplata i plaćanja izvršenih u korist [REDACTED]“ (označeno stranicama od 17. do 28.)

koje je dio nepoznatog dokumenta za koji se Hanfa (s obzirom da ne sadrži naziv i potpis osobe koja ga je izradila) nije mogla uvjeriti da predstavlja analizu sudskog vještaka.

U navedenoj analizi se prilažu dva izračuna primljenih i vraćenih sredstava i to obračunom kamatne stope od 6% koja se navodi u ugovorima (izračunata je ukupna kamata u iznosu od 136.740,93 kuna / 18.148,64 eura) te primjenom najviše dopuštene kamatne stope temeljem odredbi ZOO-a (izračunata je ukupna kamata u iznosu od 200.925,09 kuna / 26.667,34 eura). Navedeni obračuni ne sadrže obračun ugovorene naknade. U zaključku izračuna primjenom najviše dopuštene kamatne stope se navodi da je Podnositelj predstavke u korist Društva po osnovu pozajmica izvršio uplate u iznosu od 35.658.158,47 kuna / 4.732.650,94 eura te je Društvo po osnovi primljenih pozajmica platilo 45.212.712,54 kuna / 6.000.758,18 eura. Pod pretpostavkom da je primijenjena ukupna cijena korištenja pozajmljenog kapitala u visini maksimalno dopuštene kamatne stope temeljem odredbi ZOO-a, navodi se da je Društvo plaćanjima podmirilo kamatu u iznosu od 200.925,09 kuna / 26.667,34 eura, cjelokupnu glavnicu u iznosu od 35.658.158,47 kuna / 4.732.650,94 eura slijedom čega je platilo iznos koji prelazi iznos glavnice i cijene korištenog kapitala u iznosu od 9.353.628,98 kuna / 1.241.439,91 eura.

Iz navedenog očitovanja Društva Hanfa zaključuje da Društvo osporava, od strane Podnositelja predstavke, obračunate i od strane Društva plaćene kamate i naknade u iznosu od 24.616.652,70 kuna / 3.267.191,28 eura smatrajući ih obračunatim suprotno odredbama ZOO-a koje propisuju maksimalno dopuštenu kamatnu stopu. Društvo je u svoje knjige priznalo samo iznos od 200.925,09 kuna / 26.667,34 eura kamata koje su po navodima Društva obračunate primjenom maksimalno dopuštene kamatne stope.

Činjenica je da je ugovorima o kratkoročnim pozajmicama bila ugovorena kamatna stopa od 6% godišnje i naknada u rasponu od 0,5% do 5%. Kod pojedinih ugovora se naknada obračunavala u visini od 5% svakih 7 dana (za automatski tjedni prolongat) što je rezultiralo visokim iznosima obračunatih naknada. Međutim, Društvo je sve obračunate kamate i naknade uredno podmirilo u zahtijevanim iznosima i rokovima čime je Podnositelja predstavke dovelo u uvjerenje da je suglasno s obračunatim iznosima kamata i naknada.

Hanfa je stava da je Društvo kao profesionalni pružatelj usluge faktoringa, koje se i samo u značajnoj mjeri bavilo odobravanjem pozajmica, trebalo biti upoznato s ukupnom cijenom financiranja koja proizlazi iz ugovornog odnosa. Prema tome, Društvo je svakako i prije samog sklapanja ugovora trebalo znati da bi pojedine odredbe ugovora mogle biti ništetne, a ne ih naknadno ocijeniti ništetnim. A pogotovo što iz predstavke proizlazi da su se ugovori o kratkoročnim pozajmicama s tako ugovorenim uvjetima sklapali na inicijativu samog Društva.

Društvo je navedene obračune kamata i naknada proglasilo neosnovanim jer smatra da ukupna cijena za korištenje pozajmice koja se navodi u ugovorima (a koja cijena obuhvaća kamate i naknade) prelazi ZOO-om maksimalno dopuštenu kamatnu stopu.

Člankom 2. ZOO-a je propisano da sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose, a ne mogu ih uređivati suprotno Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima i moralu društva. Tako su i ugovorne kamatne stope prepuštene ugovaranju samih ugovornih strana pod uvjetom da nisu više od zakonom dopuštenih. Člankom 26. ZOO-a koji regulira ugovorne kamate propisana su ograničenja u visini stope ugovornih kamata te da će se u slučaju ugovaranja kamata viših od dopuštenih primjenjivati najviša dopuštena kamatna stopa. Dakle, ZOO-om je propisano ograničenje kamatne stope koja se ugovora.

Uvidom u dostavljene ugovore o kratkoročnim pozajmicama sklopljenim s Podnositeljem predstavke utvrđeno je da je u svim ugovorima ugovorena kamatna stopa u iznosu od 6% godišnje što je ispod ograničenja propisanog ZOO-om.

Činjenica je da ukupna cijena za korištenje pozajmice za primatelja pozajmice osim ugovorene kamate uključuje i ugovorene naknade, a koja cijena se može iskazati kroz efektivnu kamatnu stopu. Međutim, ZOO-om nije propisano ograničenje ukupne cijene za korištenje pozajmice niti je propisan maksimalni iznos efektivne kamatne stope. Ograničenje efektivne kamatne

stope definirano je samo u propisima koji reguliraju potrošačko kreditiranje za ugovore koji se sklapaju s potrošačima kao primateljima pozajmica, a što u ovom predmetu nije slučaj.

Slijedom navedenog, Hanfa se nije mogla uvjeriti u razloge zbog kojih je Društvo navedene obveze za kamate i naknade proglasilo neosnovanim.

S obzirom da su navedeni obračuni kamata i naknada izdani s osnove sklopljenih ugovora o kratkoročnim pozajmicama jasno je da je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati obveze za kamate i naknade u iznosu od 24.616.652,70 kuna / 3.267.191,28 eura.

Temeljem dokumentacije zaprimljene od Podnositelja predstavke Hanfa je utvrdila da je od ukupno 24.817.577,79 kuna / 3.293.858,62 eura obračunatih kamata i naknada Društvo izvršilo povrat 24.826.577,71 kuna / 3.295.053,12 eura (23.212.712,54 kuna / 3.080.856,40 eura uplaćeno na račun Podnositelja predstavke + 1.613.865,17 kuna / 214.196,72 eura zatvoreno novim pozajmicama) dok je Društvo u svoje poslovne knjige evidentiralo iznos povrata od 200.925,09 kuna / 26.667,34 eura.

Razlika u iznosu od 24.625.652,62 kuna / 3.268.385,77 eura koliko je Društvo manje evidentiralo u svoje poslovne knjige odnosi se na:

- neevidentiranje 92 uplate izvršene u iznosu od 23.011.787,45 kuna / 3.054.189,06 eura (umjesto za zatvaranje kamata i naknada Društvo je navedenim uplatama zatvorilo glavnice),
- neevidentirane uplate u iznosu od 1.613.865,17 kuna / 214.196,72 eura (zatvaranje dospjelih kamata i naknada novim pozajmicama).

U nastavku je opisana svaka od gore navedenih nepravilnosti.

Nadzorom je utvrđeno da je Društvo 92 uplate koje je izvršilo na račun Podnositelja predstavke u iznosu od 23.011.787,45 kuna / 3.054.189,06 eura (navedene u tablici 2.) u svojim poslovnim knjigama evidentirao kao uplate za zatvaranje glavnice, a ne kao uplate za zatvaranje kamata i naknada.

Kako je prethodno navedeno, Hanfa je zaključila da se navedene uplate Društva ne odnose na uplate za podmirenje glavnice, već na uplate za podmirenje obračunatih kamata i naknada čime je razvidno da je Društvo uplate u iznosu od 23.011.787,45 kuna / 3.054.189,06 eura u svojim poslovnim knjigama evidentiralo na pogrešnu poziciju.

Nadalje, kako je prethodno navedeno Podnositelj predstavke nije sva ugovorena sredstva po 3 ugovora o kratkoročnim pozajmicama isplatilo na račun Društva, već je dio ugovorenih sredstva u iznosu od 1.613.865,17 kuna / 214.196,72 eura iskoristilo za zatvaranje obveze Društva za obračunate kamate i naknade. Društvo u svojim poslovnim knjigama nije evidentiralo primitak pozajmice ni podmirenje obveza za kamate i naknade.

S obzirom da neiskorišteni dijelovi pozajmice (dio koji nije isplaćen na račun Društva i nije iskorišten za zatvaranje dospjele glavnice) odgovaraju iznosima obračuna dospjelih kamata i naknada jasno je da su ti dijelovi pozajmice iskorišteni za zatvaranje tih kamata i naknada.

S obzirom da navedene pozajmice imaju osnovu u sklopljenim ugovorima jasno je da je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati plaćanje obveze za kamate i naknade u iznosu od 1.613.865,17 kuna / 214.196,72 eura.

Zaključak o utvrđenim nezakonitostima i nepravilnostima

Slijedom svega navedenog, nadzorom su utvrđene sljedeće razlike u evidentiranju poslovnih događaja vezanih uz odobravanje kratkoročnih pozajmica u evidencijama Podnositelja predstavke i poslovnim knjigama Društva.

Tablica 4. Razlike u evidentiranju poslovnih događaja u evidencijama Podnositelja predstavke i poslovnim knjigama Društva – u kunama

Evidencija	Stavka	Zaduženje 1.1.2020 - 31.10.2022	Plaćanje 1.1.2020 - 31.10.2022	Saldo 31.10.2022
Podnositelj predstavke	glavnica	120.272.023,64	102.000.000,00	18.272.023,64

	kamate i naknade	24.817.577,79	24.826.577,71	-8.999,92
	ukupno	145.089.601,43	126.826.577,71	18.263.023,72
Centar faktor d.o.o.	glavnica	35.658.158,47	45.011.787,45	-9.353.628,98
	kamate i naknade	200.925,09	200.925,09	0,00
	ukupno	35.859.083,56	45.212.712,54	-9.353.628,98
Razlika	glavnica	84.613.865,17	56.988.212,55	27.625.652,62
	kamate i naknade	24.616.652,70	24.625.652,62	-8.999,92
	ukupno	109.230.517,87	81.613.865,17	27.616.652,70

Hanfa je utvrdila da je Podnositelj predstavke na dan 31. listopada 2022. s osnove ugovora o kratkoročnim pozajmicama potraživao od Društva ukupno 18.263.023,72 kuna / 2.423.919,80 eura (18.272.023,64 kuna / 2.425.114,29 eura za glavnica umanjeno za 8.999,92 kuna / 1.194,49 eura plaćenih kamata).

Međutim, uvidom u poslovne knjige Društva sa stanjem na dan 31. listopada 2022. utvrđeno je da Društvo u svojim poslovnim knjigama nije priznalo obveze prema Podnositelju predstavke s osnove primljenih pozajmica, već je iskazalo potraživanje s osnove preplate u iznosu od 9.353.628,98 kuna / 1.241.439,91 eura.

Nadzorom je utvrđeno da se razlika između potraživanja Podnositelja predstavke s osnove danih pozajmica (18.263.023,72 kuna / 2.423.919,80 eura) i obveze Društva s osnove primljenih pozajmica (-9.353.628,98 kuna / -1.241.439,91 eura) utvrđena na dan 31. listopada 2022. u iznosu od 27.616.652,70 kuna / 3.665.359,71 eura odnosi na propuste Društva u evidentiranju poslovnih događaja u svojim poslovnim knjigama. Naime, utvrđeno je da je Društvo u svoje poslovne knjige:

- propustilo evidentirati primljene pozajmice u iznosu od 1.613.865,17 kuna / 214.196,72 eura kojima su zatvorene dospjele kamate i naknade,
- propustilo evidentirati primljenu pozajmicu od 16. srpnja 2020. u iznosu od 6.000.000,00 kuna / 796.336,85 eura,
- pogrešno evidentiralo pozajmicu primljenu od društva ████████ d.o.o. u iznosu od 3.000.0000,00 kuna / 398.168,43 eura,
- propustilo evidentirati ili je isknjižilo obračunate kamate i naknade u iznosu od 24.616.652,70 kuna / 3.267.191,28 eura.

Prema navedenom, Društvo u svoje poslovne knjige nije evidentiralo ili je isknjižilo već plaćene obveze za kamate i naknade u iznosu od 24.616.652,70 kuna / 3.267.191,28 eura smatrajući da kamatna stopa kojom su obračunate nadilazi zakonom dopuštenu kamatnu stopu. Sredstva koja je koristilo za plaćanje obveza za kamate i naknade Društvo je u svojim poslovnim knjigama evidentiralo kao sredstva za povrat glavnice po ugovorima o kratkoročnim pozajmicama. Društvo je u svoje poslovne knjige priznalo obveze za kamate u iznosu od samo 200.925,09 kuna / 26.667,34 eura koje su po navodima Društva obračunate temeljem maksimalno dopuštene kamatne stope. Hanfa se u nadzoru nije mogla uvjeriti u razloge zbog kojih je Društvo navedene obveze za kamate i naknade proglasilo neosnovanim te ih nije priznalo u svoje poslovne knjige.

Pored navedenog, neevidentiranjem obveza za kamate i naknade u ukupnom iznosu od 24.616.652,70 kuna / 3.267.191,28 eura Društvo, osim što je iskazalo manje obveze, u svoje poslovne knjige nije priznalo trošak kamata i naknada u iznosu od 24.616.652,70 kuna / 3.267.191,28 eura.

Sukladno članku 66. Zakona faktoring društvo mora organizirati svoje poslovanje i voditi poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju te ostale evidencije na način koji omogućuje provjeru posluje li faktoring društvo u skladu s važećim propisima i standardima struke. Člankom 67. Zakona je propisano da se na financijsko izvještavanje faktoring društva primjenjuje ZOR i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, osim ako Hanfa ne propiše drukčije.

Sukladno ZOR-u poduzetnik je dužan prikupljati i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige, te sastavljati financijske izvještaje sukladno ZOR-u i na temelju njega

donesenim propisima, poštujući pri tome standarde financijskog izvještavanja te temeljna načela urednog knjigovodstva. Poduzetnik je dužan organizirati računovodstvene poslove na način da je moguće provjeriti poslovne događaje, financijski položaj i uspješnost poslovanja poduzetnika. Poduzetnik je dužan u svojim poslovnim knjigama evidentirati sve knjigovodstvene promjene u poslovnoj godini.

Nadzorom je utvrđeno da je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati poslovne događaje vezane uz priznavanje pozajmica i obveze za kamate i naknade te plaćanja po istima. Navedenim propustima Društvo je u financijskim izvještajima iskazalo neispravno stanje obveza po primljenim pozajmicama na dan 31. prosinca 2020., 31. prosinca 2021. i 31. listopada 2022. te iznos troškova kamata i naknada u 2020., 2021. i 2022. (do 31. listopada 2022.). Navedenim postupanjem Društvo je vodilo poslovne knjige te sastavljalo financijske izvještaje suprotno odredbama ZOR-a te je postupilo suprotno člancima 66. i 67. Zakona.

Slijedom svega navedenog razvidno je da je Društvo pogrešno evidentiralo poslovne događaje vezane uz ugovore o kratkoročnim pozajmicama sklopljene s Podnositeljem predstavke. Stoga se radi ispravka poslovnih knjiga Društva te financijskih izvještaja nalaže Društvu ispraviti računovodstvene pogreške nastale prilikom evidentiranja poslovnih događaja vezanih uz ugovore o kratkoročnim pozajmicama sklopljenim s Podnositeljem predstavke na način određen *MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške* te na osnovu tako ispravljenih poslovnih knjiga sastaviti financijske izvještaje sa stanjem na dan 31. ožujka 2023. godine.

Na temelju rezultata cjelokupnog postupka, provedenog na temelju odredbe članaka 72. i 91. Zakona, a sukladno članku 9. i 96. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ br. 47/09 i 110/21, dalje u tekstu: ZUP), odlučeno je kao u izreci Rješenja, a sve uzimajući u obzir da se time u većoj mjeri nego što je to nužno ne ometa redovito poslovanje Društva, sve u skladu s načelom zaštite prava stranaka i javnog interesa iz članka 6. ZUP-a.

Odlučujući o dužini rokova u kojima je Društvo dužno postupiti po Rješenju, Hanfa je uzela u obzir prirodu i obujam obveze te ocijenila da je navedeni rok za izradu i dostavu izvješća Hanfi primjeren i logičan sukladno članku 79. stavku 2. ZUP-a.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu u Zagrebu u roku od 30 dana od dana primitka ovog Rješenja.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA
dr. sc. Ante Žigman

KLASA: UP/I 993-07/23-01/01

URBROJ: 326-01-50-52-521-23-4

Zagreb, 15. svibnja 2023.

